

AKADEMIN FÖR UTBILDNING OCH EKONOMI
Avdelningen för ekonomi

Resultatmanipulering bland svenska aktiebolag under åren innan konkurs

En kvantitativ studie för att undersöka förekomsten av
resultatmanipulering bland svenska företag som gått i konkurs under
perioden 2010–2020

Mohammed Nader Hamidi
David Ngoda

Examensarbete, Grundnivå (kandidatexamen), 15 hp
Företagsekonomi
Ekonomprogrammet
Examensarbete, Företagsekonomi C
Handledare: Jan Svanberg
Examinator: Mats Landström

2023

Förord:

Till att börja med vill vi tacka alla som har bidragit och stöttat oss under studien. Vi vill rikta ett stort tack till vår handledare Jan Svanberg för en betydelsefull vägledning med examensarbetet och sitt engagemang under denna period. Vilket har gjort det att studien har kunnat bli genomförbar. Därefter vill vi tacka våra studiekamrater för rådgivningen som vi fått vid opponeringarna och även deras konstruktiva kritik som hjälpt oss att förbättra studien. Slutligen vill rikta ett tack till våra familjer och vänner för uppmuntran och det stöd som vi fått under examensarbetets gång, utan er hjälp hade det inte gått.

Mohammed Nader

David Ngoda

Sammanfattning

Titel:	Resultatmanipulering bland svenska aktiebolag åren innan konkurs.
Nivå:	Examensarbete på grundnivå (kandidatexamen) i ämnet företagsekonomi
Författare:	Mohammed Nader Hamidi och David Ngoda
Handledare:	Jan Svanberg
Datum:	2023 – januari
Syfte:	Studiens syfte är att undersöka om svenska aktiebolag resultatmanipulerar år innan konkurs och ifall de använder sig av en positiv eller negativ resultatmanipulering år innan konkurs. Och om resultatmanipulering beror på kapitalintensitet samt företagsstorlek under åren innan konkurs.
Metod:	Studien tillämpar en kvantitativ undersökning där sekundärdata från åren 2010–2020 samlats in från databasen Retriever Business. Denna studie har använt sig av den modifierade Jones-modellen för att mäta onormala periodiseringar som en proxy, för att mäta resultatmanipulering. SPSS och Excel användes för att ta fram alla beräkningar, som är grunden till studiens resultat och slutsats.
Resultat & slutsats	Resultatet från denna undersökning till skillnad från tidigare studie visar att svenska aktiebolag inte manipulerar resultat år innan konkurs. Dessutom har denna studie till skillnad från tidigare studier funnit att resultatmanipulering inte beror på kapitalintensitet samt företagsstorlek åren innan konkurs bland svenska aktiebolag.
Bidrag:	Denna undersökning kan bidra med en ökad förståelse för hur redovisningsnormerna kan utvecklas och reformeras för att stävja uppkomsten av resultatmanipulation för exempelvis reglerare och investerare i Sverige.
Fortsatt forskning:	Ett förslag till fortsatt forskning kan vara att exempelvis använda olika modeller i mätningen av resultatmanipulation, detta för att få ett bredare perspektiv. Ett annat förslag kan vara att även använda svenska börsnoterade aktiebolag i fortsatt forskning.
Nyckelord:	Diskretionära periodiseringar, Earnings management, konkurs, den modifierade Jones-modellen, redovisning, periodiseringar.

ABSTRACT

- Title:** Reports Swedish unlisted companies with a positive or negative earnings manipulation in the years before bankruptcy.
- Level:** Student thesis, final assignment for bachelor's degree in business administration.
- Author:** Mohammed Nader Hamidi and David Ngoda
- Supervisor:** Jan Svanberg
- Date:** 2023 – January
- Aim:** The aim of the study is to investigate whether Swedish limited companies manipulate earnings in the year before bankruptcy and if they use positive or negative earnings manipulation in the year before bankruptcy. And if earnings manipulation depends on capital intensity as well as company size in the years before bankruptcy.
- Method:** The study applies a quantitative study where secondary data from the years 2010–2020 has been collected from the Retriever Business database. This study has used the modified Jones model to measure abnormal accruals as a proxy, to measure outcome manipulation. SPSS and Excel were used to produce all calculations, which are the basis of the study's results and conclusion.
- Result & conclusion:** The results from this study, in contrast to previous studies, show that Swedish limited companies do not manipulate results years before bankruptcy. Furthermore, unlike previous studies, this study has found that earnings manipulation does not depend on capital intensity and company size in the years before bankruptcy among Swedish limited companies.
- Contribution:** This study can contribute to an increased understanding of how the accounting standards can be developed and reformed to curb the emergence of earnings management for example regulators and investors in Sweden.
- Further research:** A suggestion for continued research could be, for example, to use different models in the measurement of earnings management, this to get a broader perspective. Another suggestion could be to also use Swedish listed companies in continued research.
- Key words:** Discretionary accruals, Earnings management, the modified Jones model, Accounting, Accruals.

Begreppsförklaring:

BFNAR	Bokföringsnämndens allmänna råd
CIR	Capital intensity ratio
DP	Diskretionära periodiseringar
GAAP	Generally Accepted Accounting Principles
OMS	Omsättning
IASB	International Accounting Standards Board
IDP	Icke Diskretionära Periodiseringar
IFRS	International Financial Reporting Standards
SPSS	Statistical Package for the Social Sciences

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Problematisering	2
1.3 Frågeställning	4
1.4 Syfte	4
1.5 Avgränsning	4
2. Teori	5
2.1 Intressentteorin	5
2.2 Fraud-Triangeln	6
2.3 Konkurs	6
2.4 Företagsekonomiska aspekter	7
2.4.1 Redovisning.....	7
2.4.2 Redovisningsmanipulation.....	8
2.4.3 Resultatmanipulation.....	8
2.4.4 Tekniker för att resultatmanipulera.....	8
2.5 Hypotesformulering	9
2.5.1 Resultatmanipulering år innan konkurs.....	10
2.5.2 Resultatmanipulering beroende på kapitalintensitet.....	11
2.5.3 Resultatmanipulering beroende på företagsstorlek (omsättning).....	12
3. Metod	13
3.1 Teoretisk utgångspunkt	13
3.2 Upptäcka och mäta resultatmanipulation	14
3.3 Modeller för att mäta resultatmanipulering	15
3.3.1 Den ursprungliga Jones-modellen.....	17
3.3.2 Den modifierade Jones-modellen.....	18
3.3.4 Resultatmanipulation beror på CIR och Företagsstorlek.....	19
3.4 Datainsamling	19
3.4.1 Urval och bortfall.....	20
3.5 Analysmetoder	21
3.5.1 Univariat analys.....	22
3.5.2 Multipel regression.....	22
3.6 Kvalitetskriterier	23
3.6.1 Reliabilitet.....	23
3.6.2 Validitet.....	23
4. Empiri	25
4.1 Företagsspecifika parametrar	25
4.2 Deskriptiv statistik	26
4.3 T-test av diskretionära periodiseringar	28

4.4 Regressionsanalys.....	29
5. Analys	31
5.1 Diskretionära periodiseringar år innan konkurs	31
5.2 Samband mellan resultatmanipulering och kapitalintensitet (CIR) samt företagsstorlek (OMS)	33
6. Resultatdiskussion & Slutsats.....	35
6.1 Resultatmanipulering år innan konkurs	35
6.2 Samband mellan resultatmanipulering och kapitalintensitet (CIR) samt företagsstorlek (OMS)	37
6.3 Studiens begränsningar.....	38
6.4 Bidrag.....	38
Referenser.....	40

Tabellförteckning

TABELL 1 TIDIGARE STUDIER SOM UNDERSÖKT RESULTATMANIPULERING BLAND FÖRETAG INNAN KONKURS	10
TABELL 2 MODELLER BASERADE PÅ AGGREGERADE PERIODISERINGAR FÖR ATT MÄTA RESULTATMANIPULERING.	15
TABELL 3 HÄMTADE VARIABLER FRÅN DATABASEN RETRIEVER BUSINESS (2022/11–3) 20	
TABELL 4 URVAL OCH ANTAL UNDERSÖKTA AKTIEBOLAG	21
TABELL 5 FÖRETAGSSPECIFIKA PARAMETRAR FÖR ALLA FYRA ÅR INNAN KONKURS.	26
TABELL 6 TABELLEN VISAR DESKRIPTIV ANALYS PÅ DE ONORMALA PERIODISERINGARNA (DP) FYRA ÅR INNAN KONKURS.	27
TABELL 7 T-TEST AV MEDELVÄRDET FÖR DE DISKRETIONÄRA PERIODISERINGAR	29
TABELL 8 SAMBANDET MELLAN RESULTATMANIPULERING OCH CIR SAMT OMS FYRA ÅR INNAN KONKURS.....	30

Formelförteckning

FORMEL 1 DEN URSPRUNGLIGA JONES-MODELLEN.....	17
FORMEL 2 UPPSKATTNINGAR AV FÖRETAGSSPECIFIKA PARAMETRAR.....	18
FORMEL 3 UPPSKATTNINGSEKVATIONEN FÖR MODIFIERADE JONES-MODELLEN SOM RÄKNAR ICKE-DISKRETIONÄRA PERIODISERINGAR.....	18
FORMEL 4 DEN MODELLEN SOM ANVÄNDS FÖR ATT BERÄKNA FÖRETAGSSPECIFIKA PARAMETRAR UNDER UPPSKATTNINGSPERIODEN.....	19
FORMEL 5 DEN MODELLEN SOM ANVÄNDS FÖR ATT UNDERSÖKA OM RESULTATMANIPULERING BEROR PÅ CIR SAMT OMSÄTTNING	19

FORMEL 6 UPPSKATTNINGAR FÖR FÖRETAGSSPECIFIKA PARAMETRAR UNDER UPPSKATTNINGSPERIODEN	25
FORMEL 7 BERÄKNING AV ONORMALA PERIODISERINGAR.....	25

1. Inledning

Inledningskapitlet kommer att redogöra för bakgrunden till studien. Belysa problematiseringen och redogöra för syftet, frågeställningar samt avgränsningen.

1.1 Bakgrund

Resultatmanipulering har uppmärksammats då företag som går i konkurs haft sin finansiella ställning granskad (Jackson, 2018). Företag som Enron, och Worldcom är typexempel på företag som uppmärksammades under början av 2000-talet med att ha använt sig av resultatmanipulering. Detta har resulterat i att kraven reglerats för hur redovisningen får se ut.

För intressenter (externa) är redovisningen av vikt för beslutsfattande samtidigt som den är en markör för hur ledningen i företaget presterar (Deegan & Unerman, 2011). I denna studie kommer vi att använda begreppet *earnings management* enligt Healy och Wahls (1999) definition som *resultatmanipulering*.

IASB är en internationell oberoende organisation som arbetar med att gynna en konvergent redovisning och rapportering med hög kvalitet (Nämnden för svensk redovisningstillsyn, 2022). Organisationens uppgift är att se till att redovisningen följer standard och gällande principer (Alnoor, Bond & Sivabalan, 2019). Utan dessa principer skulle det vara enklare för företag att manipulera sina resultat och ge en missvisande ställning angående den finansiella ställningen.

Anledningen till resultatmanipulering kan vara att dölja information samt vilseleda intressenter. Detta kan leda till investeringar och särskilda kontrakt med intressenter genom att de uppvisar att de preliminära målen nåtts (Healy & Wahlen, 1999). Vidare anser Healy och Wahlen (1999) att incitamenten för resultatmanipulering beror på att man vill särskilja sig från mängden av andra företag i samma bransch genom att prestera bra samt att få fördelar i form av kontrakt. Med resultatmanipulering kan företag erhålla korta investeringar när företaget inte lever upp till de resultat som förväntas, vilket kan leda till att dessa korta investeringar i längden blir kostsamma för företagen som manipulerat resultatet.

Konkurs är inte sällan relaterat till ett företags tidigare resultat och finansiella ställning enligt Fisher, Gavius och Martel (2019) som belyser att företag vanligtvis väljer att

manipulera resultaten åren innan konkurs. Vidare så är konkurs ett misslyckande ekonomiskt för en organisation som kan leda till förluster för till exempel aktieägare, leverantörer och banker (Agarwal & Patny, 2019). I arbetet vill vi ge en inblick över hur resultatmanipulering påverkar svenska aktiebolag som går i konkurs inom en fyraårsperiod, då detta kan bidra med ökad förståelse och kunskap om resultatmanipulering.

1.2 Problematisering

Resultatmanipulation är ett brett uttryck som innebär att företagsledningen har incitament att manipulera det redovisade resultatet mot en viss riktning för att antingen öka egen vinning eller för att nå analytikens förväntade prognoser. Resultatmanipulation är inte olaglig, men det är oetiskt att manipulera finansiella rapporter, eftersom redovisningens huvudsyfte är att ge en rättvisande bild angående verksamheten (Remenaric, Kenfelja & Mijoc, 2018).

Det fanns flera tidigare studier som har undersökt hur företag som har gått i konkurs manipulerar sina resultat år innan konkurs. Vissa studier fann att företag manipulerar sina resultat positivt medan vissa andra studier fann att företag manipulerar negativt åren innan konkurs. Detta beror på vilka incitament och behov företagsledningen har för att företaget ska fortleva.

En studie som utfördes av Campa och Camacho-Miñano (2014) undersökte förekomsten av resultatmanipulering bland spanska noterade företag. Författarnas studie jämförde företag som försatts i konkurs med företag som fortlevde. Resultatet visade att företag som hade försatts i konkurs hade i genomsnitt utfört mer positiv resultatmanipulering än de företag som fortlevde. De hade observerat resultatmanipulation tre år innan konkurs, då företag hade manipulerat resultaten uppåt.

En annan studie som undersökte förekomsten av resultatmanipulering bland finska noterade bolag som gick i konkurs, fann att företagen som gick i konkurs hade börjat manipulera sina resultat uppåt tre år innan konkurs (Kallunki & Martikainen, 1999).

Ovan nämnda studier fann en tendens på positiv resultatmanipulation åren innan konkurs. Men det fanns samtidigt några andra studier som fann negativ resultatmanipulation åren innan konkurs. En studie från 2007 i USA hade studerat 859 konkursföretag slumpmässigt under åren 1986–2004. Syftet med denna studie var att studera resultatmanipuleringsbeteenden åren innan konkurs. Författarna har analyserat tre år innan konkurs, resultatet visade att ledningen i de företagen som hade misslyckats i USA hade manipulerat sina resultat negativt åren innan konkurs, detta kan bero på att ledningen i krisdrabbade företag använder mer konservativa redovisningsmetoder de närmsta åren innan konkurs för att minska exponeringen för rättstvister (Charitou, Lambertides & Trigeorgis, 2007).

En annan studie som undersökte förekomsten av resultatmanipulering bland brittiska bolag som gick i konkurs. Denna studie har undersökt fyraårsperiod innan företag går i konkurs. Författarna fann att företag har gjort både positiva samt negativa diskretionära periodiseringar under åren innan konkurs. Därför studien kunde inte dra en slutsats att bolagen manipulerar resultat år innan konkurs en anledning till detta kan vara att konkursföretagen har en svag styrningsstruktur för manipulation. Och chefer i konkursföretag är inte medvetna om när företaget kommer att gå i konkurs för att manipulera resultatet på ett strategiskt sätt (García Lara, Osma & Neophytou, 2009).

Det fanns några tidigare studier som har studerat sambandet mellan resultatmanipulering och olika faktorer. Burgstahler och Dichev (1997) fann ett samband mellan resultatmanipulation och kapitalintensitet. En annan studie har även studerat sambandet mellan resultatmanipulering och företagsstorlek där omsättningen operationaliseras för att mäta företagsstorleken (Kim, Lui & Rhee, 2003).

En studie om förekomsten av resultatmanipulation bland svenska aktiebolag i Sverige saknas. Svensk redovisning för mindre bolag skiljer sig framför allt gentemot den anglosaxiska redovisningen. I Sverige styrs redovisningen i aktiebolag av en bokföringslag (BFL), en årsredovisningslag (ÅRL) samt bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR) (K2 eller K3). Mindre aktiebolag kan välja mellan att använda K3 och K2 i sin redovisning. Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) som kallas K2 vilket är en förenklad regel som ger företagen möjlighet att välja schablonlösningar för att harmonisera redovisningen och beskattningen, till exempel en anläggningstillgång

som har en nyttjandeperiod på fem år, skall skrivs ned systematiskt över denna period (4 kap 4§ 1st; BFNAR 2016:10).

Svenska mindre företag agerar annorlunda än företag i andra länder. Eftersom tidigare forskning är fokuserad kring amerikanska, finska och spanska företag. Anser vi att det är av intresse att studera förekomsten av resultatmanipulering bland svenska aktiebolag innan konkurs. Därmed kommer denna studie att handla om huruvida svenska aktiebolag manipulerar resultaten positivt eller negativt åren innan konkurs, samt om resultatmanipulation beror på företagets storlek och kapitalintensitet.

1.3 Frågeställning

De huvudsakliga frågeställningar som studien bygger på lyder enligt följande:

- Svenska aktiebolag som har gått i konkurs manipulerar resultatet åren innan konkurs. Ifall de gör det, använder svenska aktiebolag sig av positiv eller negativ resultatmanipulation.
- Resultatmanipulation påverkas av företagsstorlek under åren innan konkurs.
- Resultatmanipulation påverkas av kapitalintensitet under åren innan konkurs.

1.4 Syfte

Studiens syfte är att undersöka om svenska aktiebolag använder sig av en positiv eller negativ resultatmanipulering åren innan konkurs. Samt om resultatmanipulation beror på kapitalintensitet och företagsstorlek innan konkurs.

1.5 Avgränsning

Denna studie är avgränsad mellan åren 2010–2020 där databasen Retriever Business användes för att inhämta data beträffande svenska aktiebolag som har gått i konkurs. Denna studie är avgränsad till den modifierade Jones-modellen för att mäta resultatmanipulation under en fyraårsperiod innan företagen går i konkurs. Eftersom tidigare studier har studerat minst tre år och max sex år innan företag går i konkurs, därför har denna studie valt fyraårsperiod. Med anledning av det primära syftet i studien.

2. Teori

Teoriavsnittet kommer att redovisa för hur begrepp som redovisning och resultatmanipulering inom tidigare litteratur och forskning är relevant inom området. Kapitlet kommer redovisa olika begrepp som redovisning, resultatmanipulering och konkurs samt även gå in på de olika teorier som förknippas med begreppen i tidigare litteratur samt forskningen som studerats inom detta område.

2.1 Intressentteorin

Intressentteorin belyser relationen mellan företaget och dess intressenter, exempelvis leverantörer, anställda, investerare, kunder eller andra som har ett intresse i den finansiella rapporten i ett företag. Intressentteorin utgår från att intressenterna i ett företag har olika mål eller ambitioner. Det har genom historien varit en bred debatt om definitionen på vad en intressent är (Langtry, 1994; Mitchell, Agle & Wood, 1997; Darnall, Heriques & Sadorsky, 2010).

Företag med sämre relationer till viktiga intressenter har negativa konsekvenser för företaget (Choi & Wang, 2009; Clarkson, 1995; Hillman & Keim, 2001). De med sämre relationer till sina intressenter kan få en påverkan på längre sikt som således har en negativ inverkan på resultatet (Hambrick & D'Aveni, 1988; Meyer & Zucker, 1989; Platt, Mirick, & Platt, 2011).

Ett av de mest omfattande ramverken för intressentteorin är att man ser en skillnad mellan primära och sekundära intressenter. Enligt Clarkson (1995) kan inte ett företag överleva utan primära intressenter som inkluderar aktieägare, investerare, anställda, kunder samt leverantörer.

Däremot så ses de sekundära intressenternas handlingar som påverkansbara men inte ha en avgörande påverkan på ett företags överlevnad (Clarkson, 1995). Sekundära intressenter kan fortfarande orsaka stor betydande skada på verksamheten genom ryktesspridning och risker, även fast de inte deltar i några affärshändelser (Freeman, 1984). Denna teori är relevant i denna undersökning som en del i förståelsen för hur ledningen i ett företag kan agera för att tillfredsställa antingen primära eller sekundära intressenter vilket medför att resultatmanipulering kan uppstå.

2.2 Fraud-Triangeln

För att förhindra bedrägligt beteende bland företag genomförs studier som handlar om bedrägerier. Man har således skapat ett ramverk för att förhindra bedrägerier, detta ramverk kallas för bedrägeritriangeln (fraud-triangeln) (Free, 2015). Det finns olika orsaker för ledningen att manipulera företagets resultat. En viktig fråga är varför ledningen har motiv samt syfte till att manipulera företagets resultat. Då fraud-triangeln består av tre olika villkor, vilka är incitament, möjlighet och attityd. Tidigare studier på fraud-triangeln påpekar att dessa kriterier/villkor utgör grunden för resultatmanipulation (Wilks & Zimheman, 2002).

Incitament i denna kontext innebär att ledningen har motiv till att resultatmanipulera, om företagsägare kopplar ledningens ersättning via resultatet, det kan exempelvis vara bonusar. Det andra kriteriet handlar om ledningens möjligheter till att manipulera resultaten. Denna möjlighet grundas på ledningens omständigheter som ger de möjlighet att resultatmanipulera, det kan till exempel vara brist på översyn på ledningen. Detta leder till att ledningen har möjlighet att rapportera årsredovisningar för att uppnå externa intressenters förväntningar på företaget. Om ledningen har incitament och möjlighet för att manipulera resultatet, därtill kommer det tredje kriteriet attityd som bygger på den individuella karaktärens attityd. Där vederbörande kan påverka ledningens agerande med att manipulera resultatet för egen vinning (Wilks & Zimheman, 2002).

2.3 Konkurs

Definitionen på konkurs kan skilja sig åt beroende på vilket land man befinner sig i. En universell definition på konkurs existerar således inte. Enligt svensk lagstiftning sätts ett företag i konkurs enligt paragrafen:

En gäldenär som är på obestånd skall efter egen eller en borgenärs ansökan försättas i konkurs, om inte annat är föreskrivet. Med obestånd (insolvens) avses att gäldenären inte kan rätteligen betala sina skulder och att denna oförmåga inte är endast tillfällig. (1 kap. 2 § Konkurslag).

Det är med andra ord när ett svenskt företag inte kan betala sina skulder som företaget riskerar att försättas i konkurs. Redovisningen påverkas om ett företag är på obestånd och därmed gäller inte längre ett antagande om fortlevnad. Företaget bör omvärdera sina

tillgångar och skulder till dess likvidationsvärde. I detta arbete undersöks svenska aktiebolag som gått i konkurs.

Risken att företag går i konkurs utvecklas på samma sätt som vinstmanipulation, etablerade företag har en lägre risk att gå i konkurs jämfört med expanderande företag. Hussain et al. (2020) menar att det finns en signifikant korrelation mellan chefer och vinstrapporter som påverkats. Empiriska studier pekar mot att resultatstyrning tillsammans med finansiella indikatorer samt konkurser påverkas av ett företags livscykel (Durana, Michalkova, Privara, Marousek & Tumpach, 2021).

Intressenter fattar sina beslut utifrån företagets delrapporter. Om en kris uppstår och företaget inte kan övervinna krisen så resulterar det i att de ansöker om konkurs, något som resulterar i en enorm ekonomisk skada för intressenterna. Därför kan ledningen känna sig pressad vilket kan leda till att de försöker vilseleda intressenterna genom att manipulera årsrapporter (Dutzi & Rausch, 2016).

2.4 Företagsekonomiska aspekter

I denna del av teoriavsnittet förklaras de olika definitioner och begrepp på företagsekonomiska aspekter som är kopplade till studiens syfte.

2.4.1 Redovisning

Redovisning delas upp i extern redovisning och intern redovisning. I denna uppsats är vi intresserade av den externa redovisningen. När redovisning nämns i denna studie, kommer vi att syfta på den externa redovisningen.

Organisationer och företag använder ett standardiserat ekonomiskt språk för att kommunicera med externa intressenter såsom banker, investerare, leverantörer, kunder och analytiker. Därför upprättar de finansiella rapporter, som kallas för extern redovisning. Syftet med den externa redovisningen (finansiella rapporter) är att ge en rättvisande bild av företagsverksamheten (Healy & Wahlen, 1999). Större företag upprättar kvartalsrapporter fyra gånger om året. Däremot upprättar mindre företag årsredovisning i slutet av varje räkenskapsår (Hartwig & Lindberg, 2018).

2.4.2 Redovisningsmanipulation

Det går att dela upp redovisningsmanipulation till mikroredovisningsmanipulation och makroredovisningsmanipulation. Makroredovisningsmanipulation handlar om att påverka regleringen och reglerare genom lobbying för att gynna företagets egna intressen. Och mikroredovisningsmanipulation handlar om de åtgärder som företagen ägnar sig åt för att manipulera de finansiella rapporterna.

Redovisningsmanipulering handlar om att manipulera resultat, resultaträkningen, balansräkningen, kassaflödesanalysen samt informationen i noter. Den typen av manipulation som är mest uppmärksammas i media som även i forskning är resultatmanipulering (Hartwig & Lindberg, 2018). Därför fokuserar denna studie på att studera resultatmanipulering bland svenska aktiebolag åren innan konkurs.

2.4.3 Resultatmanipulation

Resultatmanipulering (earnings management) uppstår när företagsledning (chefer) använder egna bedömningar i finansiella rapporter (årsredovisningar) för att vilseleda externa intressenter i en viss riktning (Healy & Wahlen, 1999). Med andra ord när företagsledningen använder redovisningsregler för att påverka räkenskaperna mot en viss riktning då uppstår resultatmanipulation. Redovisningsregler såsom IFRS, K3 och K2 ger chefer möjlighet att manipulera resultaten för att uppnå externa intressenters förväntningar. Det är inte olagligt att manipulera en årsredovisning, dock anses det vara oetiskt ur ett allmänt perspektiv. Eftersom man motverkar syftet av att redovisningen ger en rättvisande bild om företagsverksamheten (Remenaric et al., 2018).

2.4.4 Tekniker för att resultatmanipulera

Det finns många olika tekniker för att manipulera ett företags resultat. Den vanligaste tekniken för att manipulera finansiella rapporter är att förändra redovisningsprinciper och avskrivningsmetoder på grund av den flexibilitet som GAAP vanligtvis tillåter. Det är svårt att avgöra om avsikten med dessa förändringar representerar manipulation eller ren tillämpning av chefs omdöme. Därför är det enkelt för den som hanterar resultatet enligt denna teknik att komma undan. Ett exempel på detta är om ett företag ändrar livslängden

(ekonomiska livslängden) på en sliten maskin från fem år till tio år för att sänka årets kostnader, leder det till högre resultat (Remenaric, et al., 2018; Mohanram, 2003).

En annan metod som företag använder för att manipulera sitt resultat är att hantera inkomster genom transaktioner, detta för att nå ett önskvärt resultat. Tidigare studier fann att ledningen maximerar sina intäkter i slutet av räkenskapsperioden. I vissa fall är dessa försäljningar som realiserar i sista minuten av en räkenskapsperiod genuina. I andra fall då dessa försäljningar genomförs för att öka intäkter genom att registrera fiktiva försäljningsintäkter (Remenaric et al., 2018; Mohanram, 2003).

Den grundläggande metoden för de flesta resultathanteringar är baserade på periodiseringar. Skillnaden mellan resultatet i slutet av ett räkenskapsår och kassaflöde uppstår på grund av periodiseringar. De flesta redovisningsbeslut innebär periodiseringar. Till exempel om ett företag säljer en vara eller tjänst på kredit uppstår periodiseringar. Eftersom företag levererar varan eller tjänsten innan de erhåller betalningen betyder det att intäkten inte har skett enligt matchningsprincipen.

Matchningsprincipen innebär att företag ska redovisa en försäljning som intäkt om varan eller tjänsten har levererat till kund direkt och samtidigt debiteras kundfordringar. Kundfordringar tas bort när utbetalningen sker. Det som är avgörande i denna aspekt är att totala periodiseringar bör separeras till diskretionära och icke-diskretionära periodiseringarna i företags finansiella rapporter.

Det är svårt att avgöra om förändringen i periodiseringar mellan två år är på grund av resultatmanipulering eller har som syfte att vilseleda externa intressenter. Ibland beror förändringen på att företag ökar sin försäljning med kredit vilket gör att kundfordringar ökar till följd av detta (Mohanram, 2003).

2.5 Hypotesformulering

Denna del av teoriavsnittet redovisar bakgrunden till studiens hypotesformulering angående resultatmanipulation. De hypoteser som presenteras nedan testas i denna undersökning. Där studien har omsättning som en indikator på företagsstorlek. Och där kapitalintensitet utgår ifrån hur mycket kapital företaget har i förhållande till sina tillgångar, där kvoten av anläggningstillgångarna och de totala tillgångarna visar hur kapitalintensiva företagen är.

2.5.1 Resultatmanipulering år innan konkurs

Det finns två olika sätt för att manipulera resultat i företag. Företag väljer antingen att manipulera resultat uppåt (positiv resultatmanipulering) eller nedåt (negativ resultatmanipulering). Ifall företag använder sig av positiv eller negativ resultatmanipulering är inte uppenbart. Det finns flera studier som har undersökt hur företag agerar åren innan konkurs, se tabell 1 nedan:

Författare	Period	Resultat
<i>Kallunki & Martikainen (1999)</i>	<i>Finska företag åren 1983–1989</i>	<i>Positiv resultatmanipulering</i>
<i>Campa & Camacho-Miñano (2014)</i>	<i>Spanska företag maj-juni 2010</i>	<i>Positiv resultatmanipulering</i>
<i>Charitou, Lambertides, & Trigeorgis (2007)</i>	<i>Amerikanska företag åren 1986–2001</i>	<i>Negativ resultatmanipulering</i>
<i>Garcia Lara, Osma & Neophytou (2009)</i>	<i>Brittiska företag</i>	<i>Ingen resultatmanipulering</i>

Tabell 1 Tidigare studier som undersökt resultatmanipulering bland företag innan konkurs

Charitou et al. (2007) hänvisar till DeFond och Jiambalvos (1994) studie som visar att företagsledningen i finansiellt nödställda företag har incitament att manipulera vinsten uppåt under åren då företaget presterar dåligt för att överleva och samtidigt undvika insolvent eller i värsta fall konkurs. Dichev och Skinner (2002) hävdar att företagsledningen i finansiellt nödställda företag har incitament att manipulera vinsten uppåt för att undvika att bryta mot en kovenant som banker kräver på ett företag inför en eventuell utlåning, för att kunna fortleva.

Vidare påvisar Campa och Camacho- Miñano (2014) att företagsledning har motiv att manipulera resultatet positivt för att uppnå analytiker prognoser eller för att höja företags aktiekurs, detta för att uppmuntra investerare och övertyga de att det är lönsamt att investera i företaget.

Flera andra studier fann att företagschefer har incitament att manipulera resultatet negativt. Charitou et al. (2007) fann att chefer i misslyckade företag är mer benägna att

sänka intäkterna. Vidare tar Charitou et al. (2007) upp Perry och Williams (1994) studie som framhäver att ledningen har benägenhet att manipulera resultatet negativt för att tillfälligt sänka marknadspriset för att sedan kunna köpa tillbaka företagets aktier billigt och för att öka vinsten. Det vill säga, att ledningen manipulerar årsrapporter för att företaget ska se sämre ut, fast i själva verket är företaget lönsamt. Vilket leder till att befintliga investerare säljer deras aktier billigt till ledningen som gör att ledningen eventuellt kan tjäna pengar i framtiden.

Ett annat motiv för att sänka intäkter är att ledningen i krisdrabbade företag använder mer konservativa redovisningsmetoder de närmsta åren innan konkurs för att minska exponeringen för rättstvister. Med denna bakgrund formulerar vi följande hypotes:

H1: Svenska aktieföretag som har gått i konkurs manipulerar resultatet åren innan konkurs. Ifall de gör det, använder svenska aktieföretag sig av positiv eller negativ resultatmanipulation.

2.5.2 Resultatmanipulering beroende på kapitalintensitet

Enligt Oktaviani, Pratiwi, Sunarto och Jannah (2021) är kapitalintensitet ett mått på hur mycket kapital ett företag behöver för att generera inkomst. Mängden kapital som investeras i anläggningstillgångar är kapitalintensitet, där kvoten mellan mängden anläggningstillgångar och de totala tillgångarna är kapitalintensiteten (Richardson & Lanis, 2007; Kim et al., 2003)

Burgstahler och Dichev (1997) utförde en studie på den amerikanska börsen för att se om kapitalintensiteten har ett samband med resultatmanipulering. De fann att företag med lägre omsättningstillgångar samt kortfristiga skulder manipulerade sina resultat i lägre omfattning jämfört med företag som hade högre omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Vilket betyder att företag som har högre kapitalintensitet tenderar att manipulera resultat i mindre utsträckning än företag som har lägre kapitalintensitet (Kim et al., 2003). Med denna bakgrund formulerar vi följande hypotes:

H2: *Finns det ett samband mellan företagets kapitalintensitet och resultatmanipulering innan konkurs.*

2.5.3 Resultatmanipulering beroende på företagsstorlek (omsättning)

Storleken på företag kan mätas utifrån olika aspekter, omsättning, antalet anställda eller de totala tillgångarna. Resultatmanipulering i tidigare studier är inte överens ifall storleken på företaget utgör en grund för att resultatmanipulation. Kim et al. (2003) hänvisar att företag som är större har mer sofistikerade interna system jämfört med mindre företag. Vidare nämner författarna att företag som är mindre tenderar att resultatmanipulera på grund av att de inte har utvecklade interna system som större företag har. De mindre företagen har en större benägenhet till att manipulera sina resultat för att inte redovisa eventuella förluster som uppkommer (Kim et al., 2003).

Genom agentteorin kan skillnader mellan mindre och större företag förklaras. Agentteorin är en princip som används för att förklara förhållandet mellan principalerna (ägarna) och agenterna (ledningen). Denna teori uppstår när parterna inte har liknande ambitioner inom företaget. De som är principalerna ska delegera agenterna i en färdriktning i arbetet och agentteorin belyser relationen mellan dem (Eisenhardt, 1989). Större företag är inte sällan ledningsstyrda medan mindre företag drivs och ägs av samma person och benämns som ägarstyrda. I ägarstyrda företag existerar inte principal och agent förhållandet och därmed saknas incitament för företagsledare att vilseleda ägarna genom resultatmanipulation. (Deegan & Unerman, 2011).

Med denna bakgrund har följande hypotes formulerats, där omsättning är en operationalisering av företagens storlek:

H3: *Finns det ett samband mellan resultatmanipulering och företagsstorlek (omsättning) innan konkurs.*

3. Metod

Det tredje kapitlet presenterar studiens vetenskapsteoretiska utgångspunkt, datainsamlingens urval, population och bortfall. Vidare går studien igenom variabler och modeller samt metoder för analys som studien använt.

3.1 Teoretisk utgångspunkt

Vetenskapsteori handlar om att se skillnad på vad som är beskrivande (deskriptivt) där vetenskap och forskning beskrivs utifrån hur den har förändrats och beskrivits. Samt den värderande (normativa) där filosofer och forskare kommit fram till ideal för hur vetenskap ska bedrivas (Sohlberg & Sohlberg, 2019).

Ett motiv till att ha kunskaper om vetenskapsteori menar Bryman och Bell (2017) är att öka sin medvetenhet om hur forskning bedrivs. Vilka metoder som används för att samla information, samt tillvägagångssättet för att analysera informationen. Utifrån denna kunskap kan forskaren sedan värdera vilka metoder som lämpar sig bäst för att få fram relevant information som underlag för undersökningen (Bryman & Bell, 2017).

I detta arbete används en kvantitativ metod för att undersöka syftet. Studien grundar sig på den positivistiska traditionen, där Sohlberg och Sohlberg (2019) menar att teorier förklarar och beskriver olika fenomen, genom en teori beskrivs verkligheten på ett förenklat och strukturerat sätt. Anledningen till att använda den positivistiska traditionen är att besvara studiens syfte med hjälp av en deduktiv ansats, där studien har olika hypotesformuleringar. Hypoteserna prövas med den deduktiva ansatsen där slutsatser dras ifrån hypoteserna som testats (Bryman & Bell, 2017).

Med hjälp av databasen Retriever Business har sekundärdata insamlats för att analyseras via programmen Excel och SPSS. Att använda en kvantitativ metod är effektivt enligt Eriksson (2018) som dessutom belyser att det är fördelaktigt, då sambandet mellan variablerna och utfallet enkelt kan tolkas. Nackdelen med att samla sekundärdata är att inblicken i kvaliteten på datamaterialet inte är gjorda på egna observationer utan utgår ifrån en databas som redan har inhämtat material (Bryman & Bell, 2017). En univariat analys används samt en multipel regressionsanalys för att analysera det insamlade materialet.

3.2 Upptäcka och mäta resultatmanipulation

Resultathantering har fått stor uppmärksamhet eftersom många artiklar undersökte olika hypoteser om resultatmanipulering. Detta för att hitta ett effektivt sätt att upptäcka och mäta resultathantering. Det finns dock fortfarande ingen konsensus om hur effektivt man kan detektera och mäta resultathantering. De flesta författare använder metoder baserad på periodiseringar, sofistikerade modeller som försöker separera totala periodiseringar i diskretionära och icke-diskretionära komponenter. Det finns dock inga systematiska bevis som har betydelse att dessa modeller är väldigt effektiva när det gäller att upptäcka resultatmanipulation eftersom alla dessa modeller har sina begränsningar och brister (Callao, Jarne & Wróblewski, 2017; Dechow et al., 1995; Mohanram, 2003).

Periodiseringar är skillnaden mellan nettointäkter och kassaflöde från löpande transaktioner under en viss period. Det går att dela upp totala periodiseringar i diskretionära och icke-diskretionära komponenter. Icke-diskretionära periodiseringar är periodiseringar som ledningen inte kan påverka med hjälp av redovisningsval som finns tillgängliga och möjliggör resultatmanipulation. Diskretionära periodiseringar är sådana periodiseringar som ledningen kan påverka enligt eget omdöme. Detta på grund av ledningens redovisningsval för att manipulera finansiella rapporter mot en viss riktning. Periodiseringsmodeller försöker särskilja normala periodiseringar (icke-diskretionära periodiseringar). Detta mäter förändringar relaterade till företags grundläggande prestationer. Onormala periodiseringar (diskretionära periodiseringar) fångar upp förändringar på grund av resultathantering (Mohanram, 2003; Séverin & Veganzones, 2021).

Framgången för alla resultatstyrningsstudier beror kritiskt på den bestämda metoden som används för att mäta den. McNichols (2000) urskiljer tre metoder som vanligtvis används i litteraturen. Den första är en metod baserad på aggregerade periodiseringsmodeller, den andra metoden är baserade på specifika periodiseringar och den tredje metoden är baserad på fördelningen av resultat efter förvaltning.

Den centrala metoden som forskare använder i en stor mängd studier är den aggregerade periodiseringsmodellen där man detekterar och mäter resultathanteringen. Dessa tre modeller försöker identifiera diskretionära periodiseringar baserat på sambandet mellan totala periodiseringar och hypotesförklaringsfaktorer (McNichols, 2000; Callao et al.,

2017; Dechow et al., 1995). De övervägande modeller som forskare har genomfört i tidigare forskning angående att upptäcka och mäta mängden resultatmanipulering baserades på aggregerade periodiseringar. Nedan visas några av dessa modeller i tabell 2.

Healy-modellen (Healy, 1985)
DeAngelo-modellen (DeAngelo, 1986)
Industri-modellen (Dechow & Sloan, 1991)
Jones-modellen (Jones, 1991)
Modifierade Jones-modellen (Dechow, Sloan, & Sweeney, 1995)
Dechow-Dichev-modellen (Dechow & Dichev, 2002)
Modifierade Dechow-Dichev-modellen (Ball & Shivakumar, 2005)
Kothari, Leone och Wasley-modellen (2005)
Modellen för diskretionära uppskattningsfel (Francis, LaFond, Olsson, & Schipper, 2005)

Tabell 2 Modeller baserade på aggregerade periodiseringar för att mäta resultatmanipulering.

3.3 Modeller för att mäta resultatmanipulering

Mohanram (2003); Dechow et al. (1995); Costa och Soares (2022); Peasnell, Pope och Young, (2000) påvisar att standard Jones-modellen (1991) använder en multipel regressionsanalys där den beroende variabeln är totala periodiseringar (TA). De oberoende variabler som kontrolleras är tillväxt i intäkter (Δ OMS) och materiella anläggningstillgångar (PP&E). Dechow et al. (1995) hänvisar till att Jones-modellen (1991) föreslår att icke-diskretionära periodiseringar är konstanta. Modellen försöker kontrollera effekten av förändringar i ett företags ekonomiska omständigheter på icke-diskretionära periodiseringar. Jones-modellen kan implementeras i tidsserier, (d.v.s. för ett givet företag som använder en tidsserie av tidigare information) såväl som i tvärsnitt (d.v.s. för en given bransch vid en tidpunkt).

Det anpassade värdet från denna regression ger oss en uppskattning av den icke-diskretionära periodiseringen av inkomster. Restvärdet (residualer) från denna regression är den diskretionära periodiseringen för ett företag under ett givet år. Företag med höga positiva diskretionära periodiseringar hanterar sannolikt vinsten uppåt, medan företag

med låga positiva diskretionära periodiseringar hanterar sannolikt vinsten nedåt (Mohanram, 2003; Dechow et al., 1995; Costa & Soares, 2022; Peasnell et al., 2000).

Ett implicit antagande i standard Jones-modellen är att intäkterna är icke-diskretionära, det vill säga, att denna modell antar att ledningen inte hanterar intäkterna för att manipulera resultatet. Vilket leder till att den ursprungliga Jones-modellen (1991) tar bort en del av de förvaltade intäkterna från den diskretionära periodiseringar. Därför är det inte så effektivt att enbart använda denna modell, när man vill detektera och mäta resultatmanipulering (Mohanram, 2003; Dechow et al., 1995; Costa & Soares, 2022; Peasnell et al., 2000).

Den modifierade Jones-modellen är utformad för att eliminera den förmodade tendensen för standard Jones-modellen, eftersom standard Jones-modellen mäter onormala periodiseringar med fel när diskretion utövas över intäkter. Den modifierade versionen av Jones-modellen utgår implicit från att alla förändringar i kreditförsäljningen under händelseperioden beror på resultathantering. Detta bygger på resonemanget att det är lättare att hantera intäkter genom att utöva diskretion över redovisningen av intäkter på kreditförsäljning än det är att hantera intäkter genom att utöva diskretion över redovisningen av intäkter på kontantförsäljning (Dechow et al., 1995).

García Lara, Osma och Neophytou, (2009) nämner att den modifierade Jones-modellen som föreslagits av Dechow et al. (1995) antar att all ökning av kreditförsäljningen drivs av ledningens opportunistiska beslut och därför klassificerar dem som onormala (diskretionära) periodiseringar. Den modifierade Jones-modellen är identisk med standard-Jones-modellen, med undantag för att förändringen i kundfordringar (ΔKF) subtraheras från förändringar i omsättningen (ΔOMS). Det andra steget i uppskattningsekvationen är för att beräkna normala (icke-diskretionära) periodiseringar enligt den standardiserade Jones-modellen. Då den modifierade Jones-modellen implementerar tidsserier (Dechow et al., 1995).

Båda modellerna den standardiserade och den modifierade Jones-modellen har sina brister samt svagheter, eftersom modellerna är mindre tillförlitliga när kassaflödet är extremt högt. Peasnell et al. (2000) framhäver att dessa två modeller genererar mindre specificerade uppskattningar av onormala periodiseringar när kassaflödet är extremt högt.

Dechow et al. (1995); Peasnell et al. (2000) och Kothari et al. (2005) påvisar vidare att dessa modeller är felspecificerade under år då företag presterar högt, det vill säga när det ekonomiska resultatet är extremt högt. Det är likaså svårt att mäta låga nivåer av resultatmanipuleringen med hjälp av enbart dessa två modeller. McNichols (2000) påvisar vidare att dessa modeller är felspecificerade. Eftersom företag med en högre förväntad vinststillväxt sannolikt kommer att ha större periodiseringar än företag med en lägre förväntad vinststillväxt.

Den modifierade Jones-modellen lyckades nästan alltid bäst med att upptäcka och mäta resultatmanipuleringen trots att den modellen lider av brister. García Lara et al. (2009) framhäver att användningen av den modifierade Jones-modellen kan analyseras via en proxy som sammanslår bokföring och verklig aktivitetsmanipulering. Den modifierade Jones-modellen är den mest använda modellen i tidigare studier, och den ger det mest effektiva testerna för att upptäcka resultatmanipulering (Dechow et al., 1995; Peasnell et al., 2000; & Kothari et al., 2005). Därför anser vi att den modifierade Jones-modellen är den mest lämpliga modellen för att undersöka studiens syfte, nämligen att upptäcka om svenska aktiebolag resultat manipulerar positivt eller negativt åren innan konkurs.

3.3.1 Den ursprungliga Jones-modellen

Dechow et al. (1995) hänvisar till att den grundläggande uppskattningsekvationen för att beräkna icke-diskretionära periodiseringar under en viss period är formeln som följer nedan:

Formel 1 Den ursprungliga Jones-modellen

$$IDB = \beta_1 \left(\frac{1}{TT_{t-1}} \right) + \beta_2 \left(\frac{\Delta OMS_t}{TT_{t-1}} \right) + \beta_3 \left(\frac{AT_t}{TT_{t-1}} \right)$$

IDP_t = normala (icke-diskretionära) periodiseringar år t

TP_t = totala periodiseringar år t

TT_{t-1} = totala tillgångar år $t-1$

ΔOMS_t = förändring i omsättning mellan år t och $t-1$

AT_t = anläggningstillgångar år t

t är händelseperioden och $t-1$ är år innan händelseperioden

β = Företagsspecifika parametrar (d.v.s. koefficienterna i regressionsanalysen)

Uppskattningar av de företagsspecifika parametrarna genereras med hjälp av följande formel under uppskattningsperioden (Dechow et al., 1995)

Formel 2 Uppskattningar av företagsspecifika parametrar

$$\left(\frac{TP_t}{TT_{t-1}}\right) = \beta_1 \left(\frac{1}{TT_{t-1}}\right) + \beta_2 \left(\frac{\Delta OMS_t}{TT_{t-1}}\right) + \beta_3 \left(\frac{AT_t}{TT_{t-1}}\right) + \varepsilon$$

ε = är restvärdet från regressionsmodellen och detta är lika med de onormala (diskretionära) periodiseringarna år t (d.v.s. resultatmanipulering mängden år t)

3.3.2 Den modifierade Jones-modellen

Dechow et al. (1995) hänvisar att den uppskattningsekvationen för den modifierade Jones-modellen som beräknar icke-diskretionära periodiseringar under en viss period är:

Formel 3 Uppskattningsekvationen för modifierade Jones-modellen som räknar icke-diskretionära periodiseringar

$$IDB = \beta_1 \left(\frac{1}{TT_{t-1}}\right) + \beta_2 \left(\frac{\Delta OMS_t - \Delta KF_t}{TT_{t-1}}\right) + \beta_3 \left(\frac{AT_t}{TT_{t-1}}\right)$$

IDP_t = normala (icke-diskretionära) periodiseringar år t

TP_t = totala periodiseringar år t

TT_{t-1} = totala tillgångar år $t-1$

ΔOMS_t = förändring i omsättning mellan år t och $t-1$

ΔKF_t = förändring i kundfordringar mellan år t och $t-1$

AT_t = anläggningstillgångar år t

t är händelseperioden och $t-1$ är ett år innan händelseperioden

β = Företagsspecifika parametrar (d.v.s. koefficienterna i regressionsanalysen)

Uppskattningar av de företagsspecifika parametrarna genereras med hjälp av följande modell under uppskattningsperioden (Dechow et al., 1995)

Formel 4 Den modellen som används för att beräkna företagsspecifika parametrar under uppskattningsperioden

$$IDP = \left(\frac{TPt}{TTt-1} \right) = \beta 1 \left(\frac{1}{TTt-1} \right) + \beta 2 \left(\frac{\Delta OMS_t - \Delta KF}{TTt-1} \right) + \beta 3 \left(\frac{ATt}{TTt-1} \right) + \varepsilon$$

ε är restvärdet från regressionsmodellen och detta är lika med de onormala (diskretionära) periodiseringarna år t (d.v.s. resultatmanipulering mängden år t).

3.3.4 Resultatmanipulation beror på CIR och Företagstorlek

Definitionen som används för att undersöka om resultatmanipulering beror på CIR samt omsättning.

Formel 5 den modellen som används för att undersöka om Resultatmanipulering beror på CIR samt omsättning

$$DP = \beta 0 + \beta 1 OMS + \beta 2 CIR + \varepsilon$$

DP = diskretionära periodiseringar (onormala periodiseringar)

OMS = omsättning

CIR = kapitalintensiteten (eng. Capital intensity)

β = koefficienter

ε = residual

Denna ekvation används för att undersöka sambandet mellan de diskretionära periodiseringarna som är en beroende variabel och omsättning samt kapitalintensitet som oberoende variabler.

3.4 Datainsamling

Datainsamlingen gjordes via Retriever Business som är en databas, vilket omfattar finansiell information från svenska företag. Denna studie är avgränsad till svenska aktiebolag som har gått i konkurs mellan början av januari 2010 till slutet av december 2020.

5902 företag har totalt samlats in och variablerna för den modifierade Jones-modellen (se nedanstående tabell 3). De variabler som hämtats från databasen Retriever Business

hämtades och lades in i Excel. Tabell 3 nedan visar de variabler som den modifierade Jones-modellen använde för att kunna beräkna fram de onormala periodiseringarna.

Balansräkningen:	Resultaträkning
<i>Totala tillgångar</i>	<i>Omsättning</i>
<i>Totala omsättningstillgångar</i>	<i>Avskrivning</i>
<i>Totala anläggningstillgångar</i>	
<i>Totala kortfristiga skulder</i>	
<i>Kortfristiga skulder</i>	
<ul style="list-style-type: none">· <i>Kreditinstitut</i>· <i>Intresse & koncerner</i>	
<i>Kundfordringar</i>	
<i>Likvida medel (kassa & bank)</i>	

Tabell 3 Hämtade variabler från databasen Retriever Business (2022/11–3)

3.4.1 Urval och bortfall

Populationen som enligt Bryman och Bell (2017) är de samtliga enheter som används i urvalet, är de samtliga svenska aktiebolag som ingår i studien. Populationen av arbetets urval grundas på att undersöka om företag manipulerar resultaten åren innan konkurs, detta görs med den modifierade Jones-modellen. Den modifierade Jones-modellen använder två bokslutsdata vilka är det innevarande årets bokslut och det föregående årets bokslutsdata, för att beräkna resultatmanipulering under ett visst år. Därför behöver denna studie fem årsredovisningar, eftersom som nämnt tidigare den studien kommer studera de närmsta fyra åren innan konkurs.

De företag som opererar inom finans såsom kreditinstitut (banker) samt försäkringsbolag har eliminerats, då dessa företags redovisningsrapporter är annorlunda jämfört med andra företag generellt. Det påverkar även jämförbarheten mellan företagen samt att företag i

dessa branscher behandlar konkurs på ett annat sätt än majoriteten (Barniv, Agarwal & Leach, 2002).

Företag utan revisionsplikt har sällats bort i urvalet, med hänsyn till att generellt så är aktiebolag revisionspliktiga. För att de inte ska vara revisionspliktiga ska de uppnå särskilda kriterier (Bolagsverket, 2022). Då majoriteten av aktiebolag vanligtvis behöver ha minst tre anställda för att vara revisionspliktiga, därför har företag med mindre än tre anställda sällats bort. Då studien utgår från revisionspliktiga aktiebolag. Även företag som har mindre än tre anställda har uteslutits då dessa företag inte är så effektiva, därav så har studien inte tagit hänsyn till dessa företag med mindre än tre anställda.

<i>Svenska aktiebolag i konkurs mellan januari 2010 och december 2020</i>	5902
<i>Antal företag utan revisionsplikt</i>	-4700
<i>Aktiebolag med färre än tre anställda</i>	-356
<i>Aktiebolag färre än fem årsbokslut</i>	-255
<i>Finans, bank och försäkringsbolag</i>	-94
<i>Aktiebolag med en omsättning på mindre än en miljon</i>	-71
<i>Antal undersökta svenska aktiebolag</i>	= 426

Tabell 4 Urval och antal undersökta aktiebolag

Denna undersökning avgränsas till svenska aktiebolag som gått i konkurs under åren 2010–2020. Data hämtades 3 november 2022. Initialt valdes svenska aktiebolag (5902 antal) som gått i konkurs, därefter uteslöts aktiebolag utan revisionsplikt (4700), vilket gav 1202 aktiebolag efter dessa filtreringar. De företagen med mindre än tre anställda sällas bort och även de utan några anställda (356). Därefter exkluderades de aktiebolag med färre än fem följande årsbokslut (255). De finansiella aktiebolagen såsom kreditinstitut och försäkringsbolag exkluderas (94) och de aktiebolag som har en omsättning på mindre än en miljon sällas bort (71). Som resulterade i totalt 426 svenska aktiebolag som ingår i studien.

3.5 Analyismetoder

I detta avsnitt redogörs de analysmetoder som studien använt sig av för att presentera resultatet. Där en univariat analys används för att analysera variablerna var för sig. Därtill

presenterar studien en multipel regressionsanalys som används för att ta in fler än en variabel samtidigt.

3.5.1 Univariat analys

Univariat analys innebär att varje variabel analyseras var för sig. Då studien är en kvantitativ studie, så är måtten på centraltendensen och spridningen av intresse för studien. Värdena på medelvärdet och medianen är grundmåtten på centraltendensen inom de kvantitativa studierna. Dessa värden hjälper forskaren att fånga upp de typiska värdena på en variabel. Medelvärdet är summan av alla värden i en fördelning dividerad med antalet värden. Det andra måttet på centraltendensen som är av intresse inom kvantitativ analys är medianen. Medianen är värdet på en fördelning på mittpunkten, det vill säga det värde vi får efter att vi rangordnat och räknat 50% av observationerna (Bryman & Bell, 2017; Djurfeldt, G. Larsson, R. & Stjärnhagen, O., 2018).

Medianen är till skillnad från medelvärdet inte känsligt mot extremvärden, det vill säga att medianen inte påverkas av avvikande värden (outliers) och extremvärden. Spridningen är graden av variation i ett stickprov. Spridning är lika intressant som centraltendensen i den statistiska analysen. Standardavvikelse är det mest användbara måttet i de kvantitativa analyserna. Standardavvikelse är den genomsnittliga variationen runt medelvärde (Bryman & Bell, 2017; Djurfeldt et al., 2018).

3.5.2 Multipel regression

Den multipla regressionsanalysen studerar sambandet (samvariation) mellan en beroende variabel och två eller fler oberoende variabler Djurfeldt et al. (2018). Koefficienterna på en multipel linjär regression visar hur förändringen i en oberoende variabel påverkar den beroende variabeln om resten av de oberoende variablerna inte förändras. Signifikans har innebörden att visa hur tillförlitlig koefficienterna är, och hur säkert sambandet är mellan variablerna. Gränsvärdena på signifikansnivån ligger vanligtvis på 5%.

Det resultat som signifikans testet ger benämns p-värde (Djurfeldt et al., 2018). P-värdet anger sannolikheten om ett resultat är slumpmässigt, ett lågt p-värde indikerar på att det är en lägre chans att resultatet beror på slumpen. Förklaringsgraden uttrycks som R^2 , detta värde har intervallet mellan 0 till 1, där 1 visar fullständigt samband och 0 inget samband

alls (Djurfeldt et al., 2018). Värdet på förklaringsgraden ger en estimering om den oberoende variabelns förändringar har påverkat den beroende variabelns ändring.

3.6 Kvalitetskriterier

I denna teoridel redovisas de kvalitetskriterier som studien utgår ifrån. Validiteten och reliabiliteten diskuteras utifrån denna undersökning och belyser eventuella begränsningar.

3.6.1 Reliabilitet

Reliabilitet innebär huruvida undersökningens resultat blir likartad om man upprepar undersökningen samt om det finns andra förutsättningar som gör att undersökningen blir annorlunda på grund av slumpmässighet (Bryman & Bell, 2017). Enligt Bryman och Bell (2017) är avsaknaden av slumpmässiga mätfel viktigt för en god reliabilitet i en undersökning. I studien bör resultatet bli detsamma, då mätningen via den modifierade Jones-modellen baseras på årsredovisningsdata. I denna undersökning kan slumpmässiga mätfel uppstått genom att det funnits slumpmässiga felaktigheter med den data som insamlats från Retriever Business. Till detta bör även beaktas att aktiebolagen som behandlats i denna undersökning kan ha använt sig av olika redovisningsstandarder och redovisningsprinciper vilket i sig påverkar företagens agerande. Risken att denna undersökning påverkats av effekten av slumpmässiga mätfel är låg då ett relativt stort antal svenska aktiebolag (426) använts, något som stärker reliabiliteten.

3.6.2 Validitet

Eftersom studien utgår från sekundärdata från databasen Retriever Business finns möjligheten att studien drabbats av systematiska mätfel. Användningen av sekundärdata kan påverka validiteten då författarna inte har samlat in primärdata och därmed inte har insikt i kvaliteten. Däremot skulle insamling av primärdata vara alltför tidskrävande i detta arbete och därmed inte genomförbart.

En kategori inom validiteten är begreppsvaliditet, vilket innebär enligt Bryman och Bell (2017) att mätningen verkligen mäter det som var avsikten att mäta. Begreppen som valts i denna studie är vanliga mått som förekommer inom ämnet resultatmanipulering. Enligt

Bryman och Bell, (2017) så ökar reliabiliteten om de begreppsliga måtten studien avser att mäta är solida över tid, vilket genererar en högre validitet.

Studien kan ha begränsats i mätningen av resultatmanipulering då endast den modifierade Jones-modellen använts. Validiteten hade kunnat stärkts med användningen av flera olika modeller för att mäta resultatmanipulering, detta hade emellertid varit för tidskrävande i detta arbete. Därtill så kan det vara svårt att generalisera resultaten till svenska aktieföretag som är börsnoterade, då endast icke-noterade företag ingår i denna undersökning. Vilket är den externa validiteten som nämns av Bryman och Bell (2017) där resultatet från en undersökning kan generaliseras på ett urval som inte inkluderas i undersökningen.

4. Empiri

I detta kapitel presenteras studiens resultat som samlats in via analys av de 426 svenska aktiebolag genom den modifierade Jones-modellen. Initialt så förklaras modeller och tabeller, för att sedan skildra resultatet. Det statistiska materialet har analyserats via SPSS och Excel används för att presentera resultaten. Resultatet presenteras i slutet av kapitlet, där hypoteserna ställs i relation till resultatet.

4.1 Företagsspecifika parametrar

Den modifierade Jones-modellen utgår från fler än två variabler, därmed så bygger modellen på en multipel regressionsanalys. Formeln för den modifierade Jones-modellen,

Formel 6 Uppskattningar för företagsspecifika parametrar under uppskattningsperioden

$$IDP = \left(\frac{TPt}{TTt - 1} \right) = \beta_1 \left(\frac{1}{TTt - 1} \right) + \beta_2 \left(\frac{\Delta OMS_t - \Delta KF}{TTt - 1} \right) + \beta_3 \left(\frac{ATt}{TTt - 1} \right) + \varepsilon$$

Med hjälp av formeln 4 ovan kan man i undersökningen beräkna företagsspecifika parametrar. För att vidare beräkna de normala periodiseringarna med hjälp av formel 3 och därefter kan man beräkna onormala periodiseringar utifrån formel 8 nedan:

Formel 7 Beräkning av onormala periodiseringar

$$DP = \left(\frac{TPt}{TTt - 1} \right) - IDP$$

DP = diskretionära periodiseringar

IDP = icke diskretionära periodiseringar

TPt = totala periodiseringar år t

TTt = totala tillgångar år t

De företagsspecifika parametrarna för alla fyra år innan konkurs visas nedan:

År	Kontrollvariabler	B	STDEV	Beta	T	P-värde
T-4	$\left(\frac{1}{TTt-1} \right)$	-54,129	26,152	-0,100	-2,070	0,039
	$\left(\frac{\Delta OMS_t - \Delta KF}{TTt - 1} \right)$	0,018	0,010	0,084	1,722	0,086
	$\left(\frac{ATt}{TTt - 1} \right)$	-0,165	0,032	-0,246	-5,179	0,000

T-3	$\left(\frac{1}{TTt-1}\right)$	-34,744	25,412	-0,068	-1,367	0,172
	$\left(\frac{\Delta OMSt - \Delta KF}{TTt - 1}\right)$	-0,006	0,010	-0,029	-0,599	0,549
	$\left(\frac{ATt}{TTt - 1}\right)$	-0,106	0,040	-0,130	-2,691	0,007
T-2	$\left(\frac{1}{TTt-1}\right)$	102,627	31,645	0,155	3,243	0,001
	$\left(\frac{\Delta OMSt - \Delta KF}{TTt - 1}\right)$	-0,024	0,014	-0,083	-1,739	0,083
	$\left(\frac{ATt}{TTt - 1}\right)$	-0,102	0,042	-0,117	-2,440	0,015
T-1	$\left(\frac{1}{TTt-1}\right)$	907,617	879,887	0,050	1,032	0,303
	$\left(\frac{\Delta OMSt - \Delta KF}{TTt - 1}\right)$	-0,023	0,305	-0,004	-0,074	0,941
	$\left(\frac{ATt}{TTt - 1}\right)$	-0,713	0,733	-0,048	-0,973	0,331

Tabell 5 Företagsspecifika parametrar för alla fyra år innan konkurs.

Tabellen visar den modifierade Jones-modellen under de närmsta fyra åren innan konkurs. T är händelseperioden, då företagen går i konkurs till exempel $T-4$ vilket är det fjärde året innan företagen går i konkurs. Utifrån denna tabell kan man utläsa koefficienterna $B1$, $B2$ och $B3$ framför alla tre termer under varje år. Där term 1 är $\left(\frac{1}{TTt-1}\right)$, term 2 $\left(\frac{\Delta OMSt - \Delta KF}{TTt-1}\right)$ och term 3 $\left(\frac{ATt}{TTt-1}\right)$.

4.2 Deskriptiv statistik

I detta avsnitt kommer studiens deskriptiva statistik att analyseras. Initialt beräknades de företagsspecifika parametrarna för att därefter beräkna de onormala periodiseringarna (DP) för alla fyra studerade åren innan konkurs. Därefter så använder studien univariat analys för att analysera de onormala periodiseringarna (DP), genom att enskilt studera varje år under en fyraårsperiod innan konkurs. Denna studie använder SPSS för att ta fram den deskriptiva statistiken.

För att analysera DP för varje år har centraltendensen analyserats genom att kontrollera medelvärdet och median. Enligt Djurfeldt et al. (2018); Bryman och Bell (2017) påverkas medelvärdet av avvikande värden (eng. outliers) och extremvärden däremot påverkas inte

medianen av dem. Därmed indikerar skillnaden mellan medelvärdet och medianen på att datamaterialet inte är normalfördelat.

Denna studie har även analyserat spridningen på DP genom att kontrollera standardavvikelsen samt minimum- och maximumvärden. Standardavvikelsen mäter den genomsnittliga avvikelsen kring medelvärdet. Lägre värde på standardavvikelsen indikerar på att observationerna är koncentrerade runt medelvärdet, medan ett högt värde signalerar om att observationerna är mer spridda från medelvärdet (Djurfeldt et al., 2018). Minimum- och maximumvärdena visar på ett minsta och högsta värde samt utsträckningen inom en variabels datamaterial (De Veaux et al., 2015).

Denna studie har tagit hänsyn till skevheten (skewness) för att undersöka symmetrin inom en variabels datamaterial. Skevheten kan vara ett positivt eller negativt tal. Om observationerna är symmetriska, det vill säga normalfördelat då är skevheten noll. Negativa tal på skevhet indikerar på att datamaterialet är snedfördelat åt vänster, medan positiva tal indikerar på att datamaterialet är snedfördelat åt höger (Djurfeldt et al., 2018). Tabell 6 nedan visar DP deskriptiva statistik fyra år innan konkurs.

ÅR	N	MIN	MAX	MEDEL	MEDIAN	SNEDHET	STDAV
T-4	426	-1,12	1,08	0,035	0,03	0,12	0,25
T-3	426	-0,85	1,46	-0,0075	-0,0033	0,85	0,25
T-2	426	-1,51	3	-0,07	-0,05	1,45	0,33
T-1	426	-6,02	165,82	0,13	-0,20	20,45	8,07

Tabell 6 Tabellen visar deskriptiv analys för de onormala periodiseringarna (DP) fyra år innan konkurs.

Tabellen visar DP (de onormala periodiseringarna) under de närmsta fyra åren innan konkurs. N visar antalet företag som ingår i undersökningen. MIN anger det minsta värdet. MAX anger det största värdet. MEDEL innebär summan av alla företags DP (onormala periodiseringar) under varje år dividerat med antal företag. MEDIAN är mittpunkten för alla företags DP värde. STDAV är den genomsnittliga variationen i DP runt medelvärdet.

4.3 T-test av diskretionära periodiseringar

Efter att denna studie har beräknat medelvärdet av de diskretionära periodiseringar under de närmsta fyra åren innan konkurs, så genomfördes ett T-test för att bättre kunna se ifall företagen i urvalet har resultatmanipulerat de närmsta åren innan konkurs. Vidare testar vi om det uppmätta medelvärdet från urvalet skiljer sig från noll. T-testet ger oss svar på ifall urvalet ligger utanför eller innanför det kritiska värdet noll. Noll hypotesen innebär att medelvärdet i populationen där företagen inte resultatmanipulerar är lika med noll.

Denna studie studerar ifall svenska aktiebolag resultatmanipulerar de närmsta åren innan konkurs. Mot hypotesen innebär att DP medelvärdet inte är lika med noll. Om p-värdet är mindre än 5% signifikansnivå, så förkastas nollhypotesen. Och vidare för att kunna se om företagen antingen resultatmanipulerar positivt eller negativt, har denna studie även tagit hänsyn till ett 95% konfidensintervall för populationsmedelvärdet. Som kan tolkas att om vi upprepar undersökningen hundra gånger, så kommer vi 95% av gångerna att få ett intervall mellan de lägsta och högsta medelvärdena som möjligt kan förekomma.

T-4						
One-Sample Test						
Test Value = 0						
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
DP	2,891	425	0,004	0,0347	0,0111	0,0584
T-3						
One-Sample Test						
Test Value = 0						
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
DP	-0,630	425	0,529	-0,0075	-0,0311	0,0160
T-2						
One-Sample Test						

Test Value = 0						
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
DP	-4,312	425	0,000	-0,0682	-0,0993	-0,0371
T-1						
One-Sample Test						
Test Value = 0						
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
DP	0,323	425	0,747	0,1263	-0,6422	0,8950

Tabell 7 T-test av medelvärdet för de diskretionära periodiseringar

Tabellen visar t-test för DP medelvärdet i studiens urval där T värdet och p-värdet visar sannolikheten för att förkasta eller acceptera noll hypotesen där det kritiska medelvärdet är lika med noll och 5% är signifikansnivå. 95% konfidensintervall kan tolkas som om vi upprepar undersökningen hundra gånger, då kan vi med 95% av gångerna att få ett intervall mellan de lägsta och högsta värdena.

4.4 Regressionsanalys

Metoden för regressionsanalys är att skapa en funktion som ska passa den observerade data som undersöks. Det andra syftet med denna studie var att undersöka om det finns ett samband mellan resultatmanipulering (DP) och kapitalintensitet förhållandet (CIR) samt företagsstorlek (OMS). För att studera detta samband så användes multipel regressionsanalys i denna studie. Med hjälp av SPSS har vi genomfört multipel regressionsanalys, där DP är den beroende variabeln och kapitalintensitet (CIR) samt företagsstorlek (OMS) är de oberoende variablerna. R^2 är förklaringsgraden som innebär att variationen i DP förklaras av variationen i kapitalintensitet (CIR) och företagsstorlek (OMS). Koefficienterna visar hur förändringen i den ena oberoende variabeln påverkar den beroende variabeln om resten av de oberoende variablerna inte förändras.

P-värdet visar hur tillförlitliga koefficienterna är och hur säkert sambandet är mellan variablerna (Djurfeldt et al., 2018; De Veaux et al., 2015). Tabell 8 nedan presenterar sambandet mellan resultatmanipulering och kapitalintensiteten (CIR) samt företagsstorlek (OMS) innan konkurs.

År	Kontrollvariabler	B	STDEV	Beta	T-värde	P-värde
T-4	Storlek (OMS)	0,018	0,012	0,074	1,519	0,9
	CIR	-0,060	0,012	-0,065	-1,334	0,2

	R ²	0,01				
T-3	Storlek (OMS)	0,013	0,011	0,06	1,22	0,38
	CIR	-0,03	0,046	-0,03	-0,064	0,48

	R ²	0,00				
T-2	Storlek (OMS)	0,003	0,002	0,077	1,599	0,97
	CIR	-0,095	0,058	-0,079	-1,638	0,102

	R ²	0,01				
T-1	Storlek (OMS)	-0,021	0,349	-0,003	-0,059	0,94
	CIR	-0,096	1,372	-0,003	-0,070	0,94

	R ²	0,000				

Tabell 8 Sambandet mellan resultatmanipulering och CIR samt OMS fyra år innan konkurs.

Tabellen visar sambandet mellan den beroende variabeln DP (onormala periodiseringar) och de oberoende variablerna CIR (kapitalintensitet) och företagsstorlek (omsättning). R² är förklaringsgraden som visar variationen i DP som förklaras av variationen i CIR (kapitalintensitet) och företagsstorlek (OMS).

5. Analys

I det femte kapitlet diskuteras bakgrunden till hypotesformuleringarna i denna undersökning utifrån tidigare studier i området. Hypotesformuleringarna och resultatet från dessa presenteras.

5.1 Diskretionära periodiseringar åren innan konkurs

Tabellen 6 och 7 presenterar de onormala periodiseringar DP för alla fyra år innan konkurs. Under det fjärde året innan konkurs hade DP ett medelvärde (0,03), en median (0,03) och en snedhet (0,12) vilket tyder på att DP observationernas fördelning inte är normalfördelade (ej symmetriska), datamaterialets fördelning är sned åt höger, då värdena inte är identiska. Diskretionära periodiserings observationerna under detta år visar en standardavvikelse (0,25) vilket signalerar en relativt hög spridning i datamaterialet. Observationerna på de diskretionära periodiseringarna visade ett minimumvärde (-1,12) och maximumvärde (1,08) vilket indikerar på en relativt hög spridning inom datamaterialet.

För att kunna besvara studiens syfte om svenska aktiebolag resultat manipulerar åren innan konkurs, så har denna studie även genomfört ett t-test på diskretionära periodiseringar, där noll hypotesen var att medelvärdet är lika med noll. Tabell 7 visar ett T-värde (2,891) och ett p-värde (0,00), ty p-värdet <5% signifikansnivå, vilket betyder att noll hypotesen ska förkastas. Vilket innebär att det är 95% statistisk säkerställt att DP medelvärdet kan inte vara noll, det vill säga att det är statistik säkerställt att svenska aktiebolag har gjort diskretionära periodiseringar. Vidare för att kunna besvara studiens syfte om företagen manipulerar resultaten positivt eller negativt, har denna studie tagit fram ett konfidensintervall, där vi fann att ifall man upprepar undersökningen hundra gånger så är det 95% konfidens att vi kommer få ett medelvärde på DP mellan (0,0111) och (0,0584), Vilket innebär att det är 95% statistisk säkerställt att svenska aktiebolag utför positiva diskretionära periodiseringar under det fjärde året innan konkurs.

Under det tredje året (T-3) innan konkurs visade tabell 6 att DP hade ett medelvärde (-0,0075), en median (-0,0033) samt en skevhet (0,85) vilket tyder på att DP observationernas fördelning inte är normalfördelade (ej symmetriska). Datamaterialets fördelning är sned åt höger, då värdena inte är identiska. De diskretionära periodiseringarnas observationer har en standardavvikelse på (0,25), vilket signalerar en

relativt hög spridning i datamaterialet. Observationerna på de diskretionära periodiseringarna visade ett minimumvärde (-0,85) och ett maximumvärde (1,46) vilket indikerar på en relativt hög spridning inom datamaterialet.

Tabell 7 visar ett T-värde (-0,63) och ett p-värde (0,529), ty p-värdet >5% signifikansnivå, detta betyder att noll hypotesen kan inte förkastas. Detta innebär att det är statistik säkerställt att DP medelvärdet kan vara lika med noll under detta år. Vilket indikerar på att det finns sannolikhet att företagen inte har gjort några diskretionära periodiseringar under detta år. Om vi utläser konfidensintervallet under detta år så finner vi att om undersökningen upprepas hundra gånger så är det 95% konfidens att vi kommer få ett medelvärde på DP mellan (-0,0311) och (0,016). Vilket innebär att vi inte kan dra en slutsats om svenska aktiebolag som har gått i konkurs har utfört diskretionära periodiseringar eller inte under det tredje året innan konkurs.

Under det andra året (T-2) innan konkurs har DP ett medelvärde (-0,07), en median (-0,05) och en skevhet (1,45) som indikerar på att DP observationernas fördelning inte är normalfördelade (ej symmetriska). Datamaterialets fördelning är sned åt höger, då värdena inte är identiska. DP observationerna har en standardavvikelse på (0,33), vilket signalerar en relativt hög spridning i datamaterialet. Observationerna på de diskretionära periodiseringarna visar på ett minimumvärde (-1,51) och på ett maximumvärde (3) som indikerar på en relativt hög spridning inom datamaterialet.

Utifrån tabell 7 utläser vi ett T-värde (-4,312) och ett p-värdet (0,00), ty p-värdet <5% signifikansnivå, detta betyder att noll hypotesen ska förkastas. Vilket innebär att det är 95% statistisk säkerställt att DP medelvärdet inte kan vara noll, det vill säga att svenska aktiebolag har gjort diskretionära periodiseringar under detta år. Om vi utläser konfidensintervallet under detta år så finner vi att om undersökningen upprepas hundra gånger så är det 95% konfidens att vi kommer få ett medelvärde på DP mellan (-0,0993) och (-0,0371) Vilket innebär att svenska aktiebolag utför negativa diskretionära periodiseringar under det andra året innan konkurs.

Ett år (T-1) innan konkurs kan man via tabell 6 utläsa att DP har ett medelvärde (0,13), en median (-0,20) och en skevhet (20,45) vilket signalerar på att DP observationernas fördelning inte är normalfördelade (ej symmetriska). Datamaterialets fördelning är sned åt höger, då värdena inte är identiska. DP observationerna har en standardavvikelse på (8,07) som signalerar en relativt hög spridning i datamaterialet. Observationerna på de

diskretionära periodiseringarna visar på ett minimumvärde (-6,02) och på ett maximumvärde (165,82) som indikerar på en relativt hög spridning inom datamaterialet. Under detta år (T-1) så fann vi att de diskretionära periodiseringarna var extremt högt på ett av de 426 företagen som undersöktes, på grund av att det specifika företaget hade oerhört höga kortfristiga räntebärande skulder till kreditinstitut, jämfört med resterande företag (425). Detta har påverkat dem förväntade totala periodiseringar vilket i sin tur påverkade DP extremt. Därav är medelvärdet missvisande under år (T-1) det vill säga ett år innan konkurs.

Tabell 7 visar ett T-värde (0,323) och ett p-värdet (0,747), ty p-värdet >5% signifikansnivå, detta betyder att noll hypotesen kan inte förkastas. Detta innebär att det är statistik säkerställt att DP medelvärdet kan vara lika med noll under detta år. Vilket indikerar på att det finns sannolikhet att företagen inte har gjort några diskretionära periodiseringar under det närmsta året innan konkurs. Om vi vidare utläser konfidensintervallet under detta år så finner vi att om undersökningen upprepas hundra gånger så är det 95% konfidens att vi kommer få ett medelvärde på diskretionära periodiseringar mellan (-0,6422) och (0,895). Vilket innebär att vi inte kan dra en slutsats om svenska aktiebolag som har gått i konkurs gör diskretionära periodiseringar eller inte under det sista året innan konkurs.

5.2 Samband mellan resultatmanipulering och kapitalintensitet (CIR) samt företagsstorlek (OMS)

Tabell 6 presenterar sambandet mellan de diskretionära periodiseringar DP och kapitalintensitet (CIR) samt företagsstorlek (OMS) under de närmsta fyra åren innan konkurs. Denna studie fann att under det fjärde året innan konkurs (T-4), så var förklaringsgraden R^2 (0,01) vilket betyder att det endast är 1% av variationen i DP som förklaras av variationen i CIR och OMS. Vi kan också utläsa att koefficienternas p-värde för både CIR (0,2) och omsättning (0,9) > 10% signifikansnivå. Detta indikerar att det är statistiskt säkerställt att det inte finns ett samband mellan DP och CIR samt omsättning under detta år.

Under det tredje året (T-3), så är förklaringsgraden R^2 (0,00) vilket betyder att variationen i diskretionära periodiseringar inte förklaras av variationen i CIR samt storlek (OMS). Vi kan också utläsa att koefficienternas P-värde för både CIR (0,48) och storlek (OMS)

(0,38) > 10% signifikansnivå. Detta indikerar att det är statistiskt säkerställt att det inte finns ett samband mellan DP och CIR samt omsättning under detta år.

Under det andra året innan konkurs (T-2) så är förklaringsgraden R^2 (0,01) vilket betyder att det endast är 1% av variationen i diskretionära periodiseringar som förklaras av variationen i CIR samt storlek (OMS). Vi kan också utläsa att koefficienternas P-värde för både CIR (0,102) och storlek (0,97) > 10% signifikansnivå. Detta indikerar att det statistiskt säkerställt att det finns ingen samband mellan DP och CIR och storlek (OMS) under detta år.

Under det sista året innan konkurs år T-1, så är förklaringsgraden R^2 (0,00) vilket betyder att variationen i diskretionära periodiseringar inte förklaras av variationen i CIR och storlek (OMS). Koefficienternas P-värde för både CIR (0,94) och storlek (0,94) > 10% signifikansnivå. Detta är ett oerhört högt P-värde, därför är det statistiskt säkerställt att det inte finns något samband mellan DP och CIR och omsättning under det närmsta året innan konkurs.

6. Resultatdiskussion & Slutsats

I detta kapitel kommer resultaten från de hypoteser som studien utgår ifrån att diskuteras. Detta för att besvara syftet med studien. Därtill kommer en diskussion angående tidigare forskning inom området samt en avslutande del med en slutsats och egna reflektioner.

6.1 Resultatmanipulering år innan konkurs

Studiens syfte var att undersöka om svenska aktiebolag resultat manipulerar år innan konkurs. För att kunna studera detta har denna studie formulerade följande hypotes:

H1: Svenska aktiebolag som har gått i konkurs manipulerar resultatet åren innan konkurs. Ifall de gör det, använder svenska aktiebolag sig av positiv eller negativ resultatmanipulation.

Flertal tidigare studier fann att företag manipulerar resultat positivt år innan konkurs till exempel (Kallunki & Martikainen, 1999; Campa & Camacho- Miñano, 2014). Författarna i dessa studier fann att företag har börjat göra positiva diskretionära periodiseringar minst tre år innan de går i konkurs. Därav kunde författarna dra en slutsats att företag som gått i konkurs manipulerar resultatet positivt under åren innan konkurs.

Detta för att antingen fortleva och samtidigt undvika insolvens eller i värsta fall konkurs, eller för att undvika att bryta mot en kovenant (Kallunki & Martikainen, 1999; Campa & Camacho- Miñano, 2014; Dutzi & Rausch, 2016; Rosner, 2003). En annan anledning till att företagsledningen har incitament att manipulera resultatet positivt är att aktieägare kopplar ledningens ersättning via resultatet i form av bonusersättning (García Lara et al., 2009; Dutzi & Rausch, 2016).

Vi fann även att några andra studier som fann att företag är benägna att resultatmanipulera negativt under åren innan konkurs. Charitou, et al. (2007) fann att företag har börjat göra negativa diskretionära periodiseringar tre år innan konkurs. Därav kunde författarna dra en slutsats att företag som gått i konkurs manipulerar resultatet negativt under åren innan konkurs.

Denna studie har undersökt fyraårsperiod innan svenska aktiebolag går i konkurs. Vi fann att svenska aktiebolag har gjort positiva diskretionära periodiseringar under det fjärde året

innan konkurs. En anledning till detta kan vara att företagen i denna studie främst har bestått av mindre bolag. Företag som är mindre är inte sällan ägarstyrda, vilket innebär att agent-principal förhållandet mellan ägaren och ledningen inte existerar. Då ägaren och ledningen ofta är samma person. På så vis finns det inga starka incitament för ledningen att på något sätt vilseleda ägarna, för sina egenintressen (bonusar, högre ersättning etcetera). Det vill säga att det inte är nödvändigtvis att det ledningen har incitament för att manipulera resultat.

Medan under det andra året innan svenska aktiebolag går i konkurs, fann denna studie att svenska aktiebolag har gjort negativa diskretionära periodiseringar. En anledning kan vara att svenska aktiebolag tillämpar den konservativa redovisningsmetoden GAAP på ett regelbundet sätt. Till exempel genom att företag börjar skriva av osäkra kundfordringar. Det behöver nödvändigtvis inte ha orsakats av incitament på resultatmanipulering (Dutzi & Rausch, 2016). Under det tredje året (t-3) och det sista året (t-1) innan svenska aktiebolag går i konkurs så fann denna studie att det inte är uppenbart om svenska aktiebolag har gjort några diskretionära periodiseringar.

Utifrån diskussionen ovan så kan denna studie tillskillnad från tidigare studier inte dra en slutsats om att svenska aktiebolag manipulerar resultaten åren innan konkurs. Därför kommer denna studie att förkasta H1. Denna studie fann ingen signifikant bevis på att konkursföretag skulle ägna sig åt resultatmanipulering innan de går i konkurs med hjälp av den modifierade Jones-modellen. Vi kan argumentera detta i enlighet med García Lara et al. (2009) som hävdar att en anledning till detta kan vara att konkursföretagen har en svag styrningsstruktur för manipulation. Och chefer i konkursföretag är inte medvetna om när företaget kommer att gå i konkurs för att manipulera resultatet på ett strategiskt sätt.

En annan anledning kan vara att den modifierade Jones-modellen har sina brister på att mäta de icke diskretionära periodiseringar. Till exempel att de variabler som ingår i den modifierade Jones-modellen inte mäter de icke diskretionära periodiseringarna på ett effektivt sätt. Det vill säga att det inte finns ett signifikant samband mellan IDP bland svenska aktiebolagen och dessa variabler som ingår i den modifierade Jones-modellen i Sverige.

6.2 Samband mellan resultatmanipulering och kapitalintensitet (CIR) samt företagsstorlek (OMS)

Kapitalintensitet (CIR) visar hur mycket kapital som behövs för att generera intäkter, nämligen ett mått på finansiell effektivitet (Kim et al., 2003; Oktaviani et al., 2021). Kapitalintensiteten (CIR) är ett mått på den finansiella effektiviteten. Kim et al. (2003) fann att de företag med lägre kapitalintensitet (CIR) har en större benägenhet till att resultatmanipulera jämfört med de företag som har större kapitalintensitet (CIR).

Kim et al. (2003) studerade sambandet mellan resultatmanipulation och företagsstorlek. Storleken på företag kan mätas utifrån olika aspekter, omsättning, antalet anställda eller de totala tillgångarna. Resultatmanipulering i tidigare studier är inte överens ifall storleken på företaget utgör en grund för att resultatmanipulation. Kim et al. (2003) hävdar att företag som är större har mer sofistikerade interna system jämfört med mindre företag. Med denna bakgrund formuleras hypoteserna nedan för att undersöka om förekomsten av resultatmanipulering påverkas av omsättning samt kapitalintensiteten under de närmsta åren innan konkurs.

H2: *Finns det ett samband mellan företagets kapitalintensitet och resultatmanipulering år innan konkurs.*

H3: *Har företagets storlek ett samband mellan resultatmanipulering och storleken (omsättning) år innan konkurs.*

Utifrån tabell 8 samt diskussionen ovan i avsnitt 5.2 så fann denna studie tillskillnad från tidigare studier att det inte fanns ett samband mellan resultatmanipulering (DP) och kapitalintensitet (CIR) samt företagsstorlek (OMS) under år innan konkurs, därför både hypoteserna H2 och H3 ska förkastas. En anledning till detta kan vara att företagen i denna studie främst har bestått av mindre bolag. Företag som är mindre är inte sällan ägarstyrda, vilket innebär att agent-principal förhållandet mellan ägaren och ledningen inte existerar. Då ägaren och ledningen ofta är samma person. På så vis finns det inga starka incitament för ledningen att på något sätt vilseleda ägarna, för sina egenintressen (bonusar, högre ersättning etcetera) enligt (Deegan & Unerman, 2011).

En annan anledning kan vara att den modifierade Jones-modellen har sina brister på att mäta de icke diskretionära periodiseringar. Till exempel att de variabler som ingår i den

modifierade Jones-modellen inte mäter de icke diskretionära periodiseringarna på ett effektivt sätt. Det vill säga att det inte finns ett signifikant samband mellan IDP bland svenska aktiebolagen och dessa variabler som ingår i den modifierade Jones-modellen i Sverige.

6.3 Studiens begränsningar

Denna studie är avgränsat för att studera om svenska aktiebolag resultatmanipulering år innan konkurs. Studien har avgränsats för att studera fyraårsperiod innan konkurs. Studien använde sig av den modifierade Jones-modellen som har sina brister vilket diskuterades i avsnitt (3.3) i metodkapitlet. Därmed bör resultatet från denna studie tolkas med försiktighet. Peasnell et al. (2000) menar att det finns fördelar med att använda flera olika modeller och jämföra resultatet från respektive modell för att undvika modellens brister.

Denna studie har inte tagit hänsyn till vilken bransch företagen hör till i urvalet och dessutom användes enbart icke börsnoterade svenska aktiebolag vilket leder till ytterligare begränsningar gällande slutsatserna.

En annan begränsning som är värd att benämna är att alla modeller som mäter aggregerade periodiseringar, mäter inte resultatmanipulering på ett optimalt sätt. Onormala periodiseringar innebär inte att företagen manipulerar resultaten för att förvirra företagets intressenter, då syftet med de redovisnings- och periodiseringsval företaget väljer är problematiskt att ta reda på, samt att säkerställa (McNichols, 2000; Healy & Wahlen, 1999).

6.4 Bidrag

Undersökningens syfte är att visa om svenska aktiebolag manipulerar sina resultat under åren innan konkurs. Och om svenska aktiebolag manipulerar sina resultat positivt eller negativt under år innan konkurs. Dessutom undersöks om det finns ett samband mellan resultatmanipulation och kapitalintensitet samt omsättning bland svenska aktiebolag. I denna undersökning visade resultatet av analysen inget samband mellan kapitalintensiteten och omsättning. Bidraget till vidare forskning kan vara att intressenter,

särskilt externa, kan ha nytta av att få mer förståelse för hur ett svenskt icke börsnoterat aktiebolag tenderar att göra inför en svår finansiell situation.

Denna studie använder den modifierade Jones-modellen för att mäta resultatmanipulation. Ett annat bidrag till vidare forskning kan vara att denna studie fann att det finns ett behov att använda olika modeller för att mäta resultatmanipulering bland svenska aktiebolag. Denna undersökning kan bidra med en ökad förståelse för hur redovisningsnormerna kan utvecklas och reformeras för att stävja uppkomsten av resultatmanipulation för exempelvis reglerare och investerare i Sverige.

Referenser

Vetenskapliga artiklar:

Agarwal, A., Patny, I. (2019). International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering

Ahmad, M., Anjum, T., & Azeem, M. (2014). Investigating the impact of corporate governance on earning management in the presence of firm size; evidence from Pakistan. *International Interdisciplinary Research Journal*, 3(2), 84–90.

DOI: <http://www.viirj.org/vol3issue2/13.pdf>

Alnoor Bhimani, David Bond & Prabhu Sivabalan. (2019). Does greater user representation lead to more user focused standards? An empirical investigation of IASB's approach to standard setting, *Journal of Accounting and Public Policy*, 38(2), 65-88.

<https://doi.org/10.1016/j.jaccpubpol.2019.02.004>

Barniv, R., Agarwal, A. and Leach, R. (2002), Predicting Bankruptcy Resolution. *Journal of Business Finance & Accounting*, 29: 497–520. <https://doi.org/10.1111/1468-5957.00440>

Brenner SN, Cochran P (1991). The stakeholder theory of the firm: Implications for business and society theory and research. *Proceedings of the International Association for Business and Society* 2:897–933. <https://doi.org/10.5840/iabsproc1991235>

Burgstahler, D., & Dichev, I. (1997). Earnings management to avoid earnings decreases and losses. *Journal of accounting and economics*, 24(1), 99–126. [https://doi.org/10.1016/S0165-4101\(97\)00017-7](https://doi.org/10.1016/S0165-4101(97)00017-7)

Callao Gastón, S., Jarne Jarne, J. I., & Wróblewski, D. (2017). *Detecting earnings management investigation on different models measuring earnings management for emerging Eastern European countries* (No. ART-2017-106760).

DOI: 10.5281/zenodo.1095448

Campa, D., & Camacho-Miñano, M.-d.-M. (2014). Earnings management among bankrupt non-listed firms: Evidence from Spain. *Spanish Journal of Accounting and Finance*, 43(1), 3–20. <https://doi.org/10.1080/02102412.2014.890820>

Charitou, A., Lambertides, N., & Trigeorgis, L. (2007). Earnings behaviour of financially distressed firms: The role of institutional ownership. *Abacus*, 43(3), 271–296. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6281.2007.00230.x>

Choi, J., & Wang, H. (2009). Stakeholder relations and the persistence of corporate financial performance. *Strategic Management Journal*, 30(8), 895–907. <http://dx.doi.org/10.1002/smj.759>.

Clarkson, M. B. E. (1995). A stakeholder framework for analyzing and evaluating corporate social performance. *Academy of Management Review*, 20(1), 92–117. <http://dx.doi.org/10.2307/258888>

Costa, C. M., & Soares, J. M. M. V. (2022). Standard Jones and Modified Jones: An earnings management tutorial. *Revista de Administração Contemporânea*, 26(2), e200305. <https://doi.org/10.1590/1982-7849rac2022200305.en>

Darnall N, Henriques I, Sadorsky P (2010). Adopting Proactive Environmental Strategy: The Influence of Stakeholders and Firm Size. *Journal of Management Studies*, 47(6):1072–1094. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6486.2009.00873.x>

Dechow, P. M., Sloan, R. G., & Sweeney, A. P. (1995). Detecting earnings management. *Accounting review*, 193–225. <https://www.jstor.org/stable/248303>

DeFond, M. L., & Jiambalvo, J. (1994). Debt covenant violation and manipulation of accruals. *Journal of accounting and economics*, 17(1–2), 145–176. [https://doi.org/10.1016/0165-4101\(94\)90008-6](https://doi.org/10.1016/0165-4101(94)90008-6)

Degeorge, F., Patel, J., & Zeckhauser, R. (1999). Earnings Management to Exceed Thresholds. *The Journal of Business*, 72(1), 1–33. <https://doi.org/10.1086/209601>

Dichev, I. D., & Skinner, D. J. (2002). Large-sample evidence on the debt covenant hypothesis. *Journal of accounting research*, 40(4), 1091–1123.

<https://doi.org/10.1111/1475-679X.00083>

Durana, P., Michalkova, L., Privara, A., Marousek, J., & Tumpach, M. (2021). Does the life cycle affect earnings management and bankruptcy?. *Oeconomia Copernicana*, 12(2), 425–461. <https://doi.org/10.24136/oc.2021.015>

Dutzi, Andreas & Rausch, Bastian. (2016). Earnings Management before Bankruptcy: A Review of the Literature. *Journal of Accounting and Auditing: Research & Practice*. 1–21. Doi:[10.5171/2016.245891](https://doi.org/10.5171/2016.245891)

Eisenhardt, Kathleen M. (1989), Agency Theory: An Assessment and Review. *The Academy of Management Review*, 1989, Vol. 14, No. 1 (January., 1989), pp. 57–74 <https://doi.org/10.2307/258191>

Fisher, T. C. G., Gavius, I., & Martel, J. (2019). Earnings Management in Chapter 11 Bankruptcy. *Abacus*, 55(2), 273–305.

<https://doi.org/10.1111/abac.12158>

Free, C. (2015). "Looking through the fraud triangle: a review and call for new directions", *Meditari Accountancy Research*, Vol. 23 No. 2, pp. 175–196.

<https://doi.org/10.1108/MEDAR-02-2015-0009>

García Lara, J. M., Osma, B. G., & Neophytou, E. (2009). Earnings quality in ex-post failed firms. *Accounting and business research*, 39(2), 119-138. DOI: 10.1080/00014788.2009.9663353

Graham, J.R., Harvey, C.R., Rajgopal, S. (2005). The economic implications of corporate financial reporting. *Journal of Accounting and Economics* 40: 3–73. <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2005.01.002>

Hambrick, D. C., & D'Aveni, R. A. (1988). Large corporate failures as downward spirals. *Administrative Science Quarterly*, 33, 1–23. <https://doi.org/10.2307/2392853>

Healy, P. M., & Wahlen, J. M. (1999). A review of the earnings management literature and its implications for standard setting. *Accounting horizons*, 13(4), 365–383. <https://doi.org/10.2308/acch.1999.13.4.365>

Hillman, A. J., & Keim, G. D. (2001). Shareholder value, stakeholder management, and social issues: *What's the bottom line?* *Strategic Management Journal*, 22(2), 125–139. <http://www.jstor.org/stable/3094310>

Hussain, A., Akbar, M., Khan, M. K., Akbar, A., Panait, M., & Voica, M. C. (2020). When does earnings management matter? Evidence across the corporate life cycle for non-financial Chinese listed companies. *Journal of Risk and Financial Management*, 13(12), 313.
DOI: 10.3390/jrfm13120313.

Jackson, A. B. (2018). Discretionary Accruals: Earnings Management ... or Not? *Abacus*, 54(2), 136–153. <https://doi.org/10.1111/abac.12117>

Jensen, M. C. (2002). Value maximization, stakeholder theory, and the corporate objective function. *Business ethics quarterly*, 235–256. <https://doi.org/10.2307/3857812>

Kallunki, J.-P., & Martikainen, T. (1999). Financial failure and managers' accounting responses: Finnish evidence. *Journal of Multinational Financial Management*, 9(1), 15–26. [https://doi.org/10.1016/S1042-444X\(98\)00046-2](https://doi.org/10.1016/S1042-444X(98)00046-2)

Kim, Y., Liu, C., & Rhee, S. G. (2003). The relation of earnings management to firm size. *Journal of Management Research*, 4(1), 81–88.

Kothari, S. P., Leone, A. J., & Wasley, C. E. (2005). Performance matched discretionary accrual measures. *Journal of accounting and economics*, 39(1), 163–197. <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2004.11.002>

Langtry, B. (1994) Stakeholders and the moral responsibilities of business. *Business Ethics Q.* 4(4):431-443. <https://doi.org/10.2307/3857342>

Meyer, M. W., & Zucker, L. G. (1989). Permanently failing organizations. Newbury Park, CA: Sage Publications, Inc.

Meiryani, Olivia, Jajat Sudrajat & Zaidi Mat Daud. (2020) “The Effect of Firm’s Size on Corporate Performance” *International Journal of Advanced Computer Science and Applications (IJACSA)*, 11(5), 2020. DOI: 10.1456/IJACSA.2020.0110536

Mitchell RK, Agle BR, Wood DJ. (1997). Toward a Theory of Stakeholder Identification and Salience: Defining the Principle of Who and What Really Counts. *The Academy of Management Review*, 22(4): 853–886. <https://doi.org/10.2307/259247>

Mohanram, P. S. (2003). How to manage earnings management. *Accounting World*, 10(1), 1–12.

Nalarreason, K. M., Sutrisno, T., & Mardiaty, E. (2019). Impact of leverage and firm size on earnings management in Indonesia. *International Journal of Multicultural and Multireligious Understanding*, 6(1), 19–24.

Oktaviani, R. M., Pratiwi, Y. E., Sunarto, S., & Jannah, A. (2021). The Effect of Leverage, Earning Management, Capital Intensity, and Inventory Intensity on Tax Aggressiveness of Manufacturing Companies in Indonesia. *The Journal of Asian Finance, Economics and Business*, 8(7), 501–508. <https://doi.org/10.13106/JAFEB.2021.VOL8.NO7.0501>

Peasnell, K. V., Pope, P. F., & Young, S. (2000). Detecting earnings management using cross-sectional abnormal accruals models. *Accounting and Business research*, 30(4), 313–326.

Perry, S. E., & Williams, T. H. (1994). Earnings management preceding management buyout offers. *Journal of Accounting and Economics*, 18(2), 157–179. [https://doi.org/10.1016/0165-4101\(94\)00362-9](https://doi.org/10.1016/0165-4101(94)00362-9)

Platt, H. D., Mirick, C. R., & Platt, M. B. (2011). Ethics, bankruptcy and greed: The unintended consequences for landlords of the 2005 bankruptcy amendments. *International Journal of Business Governance and Ethics*, 6(3), 249–263 <http://dx.doi.org/10.1504/IJBGE.2011.043240>.

Remenarić, B., Kenfelja, I., & Mijoč, I. (2018). Creative accounting—Motives, techniques and possibilities of prevention. *Ekonomski vjesnik: Review of Contemporary Entrepreneurship, Business, and Economic Issues*, 31(1), 193–199.

Richardson, G., & Lanis, R. (2007). Determinants of the variability in corporate effective tax rates and tax reform: *Evidence from Australia*. *Journal of Accounting and Public Policy*, 26(6), 689–704.

<https://doi.org/10.1016/j.jaccpubpol.2007.10.003>

Rosner, R. L. (2003). Earnings Manipulation in Failing Firms. *Contemporary Accounting Research*, 20(2), 361–408. <https://doi.org/10.1506/8EVN-9KRB-3AE4-EE81>

Séverin, E., & Veganzones, D. (2021). Can earnings management information improve bankruptcy prediction models?. *Annals of Operations Research*, 306(1), 247–272. <https://doi.org/10.1007/s10479-021-04183-0>

Wilks, T. J., & Zimbelman, M. F. (2002). Decomposition of fraud-risk assessments and auditors' sensitivity to fraud cues. *Contemporary Accounting Research*, 21(3), 719–745.

Tryckta Källor:

Bryman, A., och Bell, E. (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Liber AB

Deegan, C., & Unerman, J. (2011). *Financial Accounting Theory. Second European Edition*. Förlag: McGraw-Hill Education

De Veaux, R. D., Velleman, P., & Bock, D. (2015). *Stats: Data and Models*. (4th edition). Global Edition. Boston, Mass.: Pearson

Djurfeldt, G. Larsson, R. Stjärnhagen, O. (2018). *Statistik verktygslåda 1. Samhällsvetenskaplig orsaksanalys med kvantitativa metoder*. Lund: Studentlitteratur

Freeman, R. E. (1984). *Strategic management: A stakeholder approach*. Boston: Pitman

Lindberg, P. & Hartwig, F. (2018). *Redovisningsmanipulation och kopplingen mellan redovisning och beskattning*. Lind, Y. (Red). Rättsliga och ekonomiska reflektioner över internationell skatteplanering. Förlag: Iustus.

Sohlberg, P., och Sohlberg, B.-M. (2019). *Kunskapens former*. Liber AB

Internetsidor:

Bolagsverket. (5 november 2022). *Revisor i aktiefbolag*. (Hämtad 2022-11-5)
<https://bolagsverket.se/foretag/aktiefbolag/startaaktiefbolag/revisoriaktiefbolag.521.html>

Nämnden för svensk redovisningstillsyn. (27 oktober 2022) *International Accounting Standards Board*. (Hämtad 2022-10-27)
https://www.redovisningstillsyn.se/internationellt-samarbete/iasb_3672

SFS 1987:672. *Konkurslag*. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/konkurslag-1987672_sfs-1987-672